

MỘT SỐ KINH NGHIỆM VIẾT BÀI NGHIÊN CỨU KHOA HỌC ĐĂNG TRÊN TẠP CHÍ DÂN CHỦ VÀ PHÁP LUẬT

TS. Trương Thế Côn

Tổng biên tập Tạp chí Dân chủ và Pháp luật

Báo chí là một hình thái xã hội và cũng như tất cả các hình thái ý thức - xã hội khác, báo chí có những đặc trưng riêng. Các đặc trưng này quy định tính chất, mức độ và chức năng phản ánh hiện thực của nó. Hiện thực được tái hiện trong báo chí phải là một hiện thực xác thực, tiêu biểu và luôn luôn mới.

Báo chí cũng có nhiều cách hiểu khác nhau. Xét theo ngữ nghĩa, báo chí (được xuất phát từ 02 từ “báo” - thông báo và “chí” - giấy), nói một cách khái quát, báo chí là những xuất bản phẩm định kỳ. Báo chí cũng để chỉ cả các loại hình truyền thông khác như đài phát thanh, đài truyền hình. Định nghĩa này cũng áp dụng được cho các ấn phẩm được liên tục xuất bản trên Web.

Từ một góc độ khác, báo chí còn bao hàm hai khái niệm khác nhau là “báo” và “tạp chí”. Trong đó, báo có nhiệm vụ thông tin thời sự và bình luận kịp thời về những sự việc, sự kiện, hiện tượng, con người, tình huống, hoàn cảnh tiêu biểu, điển hình mới xuất hiện trong đời sống hàng ngày. Còn tạp chí lại có nhiệm vụ cơ bản là nghiên cứu khoa học và thông tin khoa học, thông tin những vấn đề cơ bản, chuyên ngành. Chính bởi vậy, tạp chí có tính chất chuyên ngành rõ rệt hơn báo.

Để viết được một bài nghiên cứu khoa học hay bài báo khoa học (sau đây gọi là bài nghiên cứu khoa học) có chất lượng đăng trên Tạp chí, trước hết, người viết phải hiểu bài nghiên cứu khoa học là gì?

Hiện nay, chưa có một khái niệm, định nghĩa chính xác thế nào là một bài nghiên cứu khoa học. Trên thực tế, có nhiều quan điểm khác nhau về vấn đề này: Theo GS. Trần Văn Tuấn thì bài báo khoa học (tiếng Anh: “scientific paper” hay viết ngắn là “paper”) là một bài báo có nội dung khoa học được công bố trên một tập san khoa học (scientific journal) đã qua hệ thống bình duyệt (peer-review) của tập san. Ở đây, có ba vế của định nghĩa mà tham luận này sẽ lần lượt bàn đến: Nội dung bài báo, tập san và cơ chế bình duyệt¹. Theo khoản 3 Điều 2 Quyết định số 37/2018/QĐ-TTg ngày 31/08/2018 của Thủ tướng Chính

¹ <https://hvcnsd.edu.vn/ngghien-cuu-trao-doi/the-nao-la-mot-bai-bao-khoa-hoc-4241>, truy cập ngày 20/9/2024.

phủ quy định tiêu chuẩn, thủ tục xét công nhận đạt tiêu chuẩn và bỏ nhiệm chức danh giáo sư, phó giáo sư; thủ tục xét hủy bỏ công nhận chức danh và miễn nhiệm chức danh giáo sư, phó giáo sư thì “Bài báo khoa học là công trình khoa học của tác giả đã được công bố trên tạp chí khoa học có mã số chuẩn quốc tế ISSN, thể hiện rõ ý tưởng khoa học, nội dung cần thiết của vấn đề nghiên cứu, tình hình nghiên cứu trong nước và quốc tế, những đóng góp chính về lý thuyết và ứng dụng; phương pháp, phương tiện nghiên cứu, nguồn tư liệu trích dẫn và tài liệu tham khảo”.

Như vậy, có thể hiểu, bài nghiên cứu khoa học là một công trình nghiên cứu, phản ánh kết quả nghiên cứu của tác giả/nhóm tác giả, được đăng tải trên một tạp chí khoa học theo một quy trình thủ tục nhất định. Một bài nghiên cứu khoa học đăng tải trên tạp chí khoa học thông thường gồm có các mục: (i) Tiêu đề (tên bài nghiên cứu khoa học); (ii) Thông tin về tác giả; (iii) Tóm tắt, từ khóa; (iv) Đặt vấn đề; (v) Nội dung chính của bài báo; (vi) Kết luận; (vii) Danh mục tài liệu tham khảo.

Thông thường, các tạp chí khoa học thường đánh giá chất lượng dự thảo bài nghiên cứu khoa học để chấp nhận đăng hay không đăng dựa trên một số tiêu chí như: (i) Sự phù hợp với chủ trương, đường lối, chính sách của Đảng, pháp luật của Nhà nước; (ii) Sự phù hợp của bài viết với tôn chỉ, mục đích hoạt động của tạp chí (nội dung, chủ đề của bài viết); (iii) Tính mới của bài viết (về ý tưởng, nội dung, thông tin, cách tiếp cận); (iv) Tính chính xác, đúng đắn của bài viết (tính chính xác của các phương pháp nghiên cứu, thông tin trong bài viết; việc trích dẫn và nguồn tài liệu trích dẫn...); (v) Tính logic về kết cấu, ngôn ngữ, văn phong của bài viết; tính khoa học, rõ ràng, mạch lạc, dễ hiểu về nội dung, ý tưởng trình bày trong bài viết...

Vì vậy, để bài nghiên cứu khoa học có thể được đăng trên các tạp chí khoa học, trước tiên, tác giả cần phải xác định bài viết dự kiến sẽ đăng trên tạp chí khoa học nào. Việc tác giả xác định tạp chí dự kiến đăng bài viết sẽ giúp tác giả viết bài theo đúng yêu cầu của tạp chí đó. Trên thực tế, mỗi tạp chí thường có quy định, yêu cầu riêng đối với bài viết đăng trên tạp chí của mình. Do vậy, trước khi viết, tác giả nên nghiên cứu, tìm hiểu trước các quy định, yêu cầu đối với bài nghiên cứu khoa học đăng trên tạp chí. Đặc biệt, tác giả nên đọc, nghiên cứu một số bài nghiên cứu khoa học đã đăng trên các ấn phẩm của tạp chí để học hỏi được cách viết bài nghiên cứu khoa học để đăng trên tạp chí đó.

Bài viết gửi đăng trên Tạp chí Dân chủ và Pháp luật cần đáp ứng đầy đủ

một số yêu cầu cụ thể như sau:

1. Về nội dung bài nghiên cứu khoa học

1.1. Bài viết phải phù hợp với chủ trương, đường lối của Đảng và không vi phạm điều cấm của pháp luật

Nội dung các bài viết gửi đăng trên Tạp chí phải bảo đảm: (i) Phù hợp với chủ trương, đường lối, chính sách của Đảng, pháp luật của Nhà nước; (ii) Không vi phạm Điều 9 Luật Báo chí năm 2016 (sửa đổi, bổ sung năm 2018) về các hành vi bị nghiêm cấm; (iii) Không vi phạm quyền tác giả theo quy định của pháp luật về sở hữu trí tuệ và các quy định khác có liên quan; (iv) Không được tạo ra bởi ChatGPT, các công cụ ngôn ngữ dựa trên trí tuệ nhân tạo (Artificial Intelligence - AI) và các công nghệ AI khác.

Tác giả của bài viết phải chịu trách nhiệm về toàn bộ nội dung khoa học, cũng như các thông tin, tư liệu, số liệu, hình ảnh minh họa, biểu đồ trong bài viết của mình.

1.2. Bài viết phải phù hợp với tôn chỉ, mục đích hoạt động của Tạp chí Dân chủ và Pháp luật

Mỗi tạp chí đều có tôn chỉ, mục đích hoạt động nhất định. Chẳng hạn, đối với Tạp chí Luật học, có tôn chỉ, mục đích là: (i) Có nội dung nghiên cứu phục vụ công tác đào tạo, nghiên cứu khoa học pháp lý; (ii) Có nội dung thông tin về các kết quả nghiên cứu khoa học pháp lý trong và ngoài nước; (iii) Có nội dung liên ngành với khoa học pháp lý; (iv) Có nội dung nghiên cứu, trao đổi kinh nghiệm, phương pháp giảng dạy trong giáo dục đại học, đào tạo và nghiên cứu khoa học pháp lý².

Đối với Tạp chí Dân chủ và pháp luật, nội dung bài viết phải liên quan đến các vấn đề cụ thể như: (i) Thông tin về khoa học pháp lý, thông tin lý luận, nghiệp vụ, thực tiễn trong xây dựng, thi hành pháp luật, đào tạo, bồi dưỡng và công tác về pháp luật, pháp chế, tư pháp. (ii) Tuyên truyền, phổ biến chủ trương, đường lối, chính sách của Đảng, pháp luật của Nhà nước, phục vụ yêu cầu quản lý nhà nước, đáp ứng nhu cầu xã hội về nghiên cứu, tìm hiểu pháp luật và hoạt động của Bộ, Ngành Tư pháp, góp phần nâng cao hiệu lực, hiệu quả của công tác quản lý nhà nước bằng pháp luật, phát huy dân chủ. (iii) Về xây dựng Nhà nước pháp quyền xã hội chủ nghĩa của Việt Nam.

² Theo Yêu cầu đối với bài gửi đăng Tạp chí Luật học được ban hành kèm theo Quyết định số 08/QĐ-TCLH ngày 06/9/2022 của Tổng Biên tập Tạp chí Luật học.

Ngoài ra, đối với các bài viết đăng trên Tạp chí Dân chủ và Pháp luật điện tử có thể phản ánh về các vấn đề “nóng”, các thông tin, sự kiện chính trị, kinh tế, xã hội quan trọng của đất nước; phát hiện, nêu gương các điển hình tiên tiến, người tốt, việc tốt, nhân tố mới trong xây dựng, thi hành pháp luật, công tác tư pháp; đấu tranh phòng, chống các hành vi vi phạm pháp luật và các hiện tượng tiêu cực trong xã hội.

Vì vậy, để bài viết được đăng trên các ấn phẩm của Tạp chí Dân chủ và Pháp luật thì tác giả cần phải nghiên cứu, chỉnh sửa nội dung bài viết để bảo đảm đúng, phù hợp với tôn chỉ, mục đích hoạt động của Tạp chí Dân chủ và Pháp luật.

1.3. Về kết cấu nội dung bài viết

1.3.1. Về đặt tên bài viết, tên các mục, tiểu mục trong bài viết

Tên bài viết có vị trí đặc biệt quan trọng, tạo ấn tượng và kích thích người đọc. Thực tế cho thấy, với những độc giả có công việc bận rộn, thường hay đọc lướt tên các bài viết và chỉ dừng lại để đọc toàn bộ bài viết nếu nhận thấy tên bài viết gây ấn tượng, phù hợp với mục đích, nhu cầu tìm kiếm của mình. Đồng thời, các tạp chí khoa học thường có yêu cầu đối với tên bài viết.

Theo quy định, tên bài viết của Tạp chí Dân chủ và Pháp luật không được vượt quá 25 từ và phải thể hiện tính mới, có tính kích thích, thu hút người đọc; phải bảo đảm phản ánh chính xác mục đích, bao quát được hết nội dung, kết quả nghiên cứu của bài viết. Đối với tên các mục, tiểu mục trong bài viết cũng phải bảo đảm phản ánh đúng nội dung nghiên cứu, nội dung trình bày trong mục, tiểu mục đó. Bên dưới tên bài viết là tên và thông tin về tác giả/nhóm tác giả viết bài.

Khi viết bài, tên bài viết, tên mục, tiểu mục sẽ là định hướng nội dung nghiên cứu, nội dung trình bày trong bài viết, trong mục, tiểu mục. Tuy nhiên, để đặt được tên bài viết, tên mục, tiểu mục được rõ ràng, chính xác, ngắn gọn và tạo ấn tượng cho người đọc thì tác giả phải xác định được thông tin, nội dung cơ bản của bài viết, của mục, tiểu mục. Vì thế, sau khi đã hoàn chỉnh toàn bộ nội dung bài viết, tác giả cần phải nghiên cứu, xem lại tên bài viết, tên các mục, tiểu mục trong bài viết của mình để bảo đảm tên bài viết thể hiện được tính mới, thu hút, hấp dẫn đối với người đọc và thật ngắn gọn, xúc tích, bao quát được các nội dung nghiên cứu cơ bản của bài viết, mục, tiểu mục trong bài viết.

1.3.2. Phần tóm tắt của bài viết

Tóm tắt bài viết nghiên cứu cần phải tóm lược, phản ánh được một cách

chính xác, ngắn gọn những nội dung, những điểm nổi bật, mục đích, phương pháp, định hướng nghiên cứu của bài viết. Đồng thời, phần tóm tắt bài viết còn phải trình bày được những kết luận nổi bật, có ý nghĩa của bài viết.

Thông thường, các tạp chí khoa học đều có quy định, yêu cầu đối với phần tóm tắt của bài viết. Đối với Tạp chí Dân chủ và Pháp luật, yêu cầu tóm tắt phải bằng tiếng Việt, tiếng Anh, tóm lược một cách ngắn gọn nhất sự cần thiết, mục đích nghiên cứu, nội dung và kết quả nghiên cứu và độ dài không quá 250 từ; đồng thời, phải đưa ra ít nhất 03 từ khóa liên quan đến nội dung bài viết. Để phần tóm tắt bài viết nghiên cứu được tốt, sau khi đã hoàn chỉnh bài viết, tác giả cần đọc, rà soát, chỉnh sửa lại để bảo đảm phần tóm tắt bài viết không quá dài và đáp ứng được các yêu cầu của Tạp chí Dân chủ và Pháp luật.

1.3.3. Đặt vấn đề của bài viết

Phần đặt vấn đề của bài viết nghiên cứu thường cung cấp các cơ sở, lý do, tầm quan trọng nội dung nghiên cứu của bài viết; các phương pháp nghiên cứu, cách tiếp cận được sử dụng trong việc thực hiện nghiên cứu của bài viết. Thậm chí, trong phần này, bài viết có thể khái quát được những công trình nghiên cứu đã được thực hiện liên quan đến nội dung nghiên cứu, những “khoảng trống”, những vấn đề còn “bỏ ngỏ” liên quan đến nội dung nghiên cứu của bài viết chưa được thực hiện. Ngoài ra, trong phần đặt vấn đề của bài viết cũng cần có thông tin liên quan đến vấn đề nghiên cứu và mục tiêu thực hiện nghiên cứu.

Phần đặt vấn đề của bài viết nghiên cứu tốt là phải bảo đảm được nguyên tắc “từ tổng quan đến cụ thể”; từ cái nhìn rộng, bao quát đi đến cái nhìn hẹp, chi tiết; từ quá khứ đến hiện tại.

1.3.4. Nội dung nghiên cứu của bài viết

Nội dung nghiên cứu là phần trọng tâm, quan trọng nhất của bài viết. Trong phần này, tác giả trình bày các kết quả nghiên cứu; phân tích, đánh giá thực trạng quy định của pháp luật, thực tiễn thực hiện pháp luật; các bất cập, tồn tại, hạn chế và nguyên nhân của các bất cập, tồn tại hạn chế đó; đề xuất, kiến nghị giải pháp. Nội dung bài viết phải thể hiện tính mới về học thuật so với các công trình khoa học đã công bố. Tính mới của bài viết được thể hiện ở các khía cạnh như nội dung, vấn đề mới; cách tiếp cận, phương pháp, kết luận khoa học mới; cung cấp thông tin mới...

Tác giả cần phân chia nội dung nghiên cứu cho khoa học, hợp lý, có tính logic và phải có mối liên hệ trực tiếp với chủ đề bài viết một cách hài hòa, không trùng lặp. Các thông tin, nội dung nghiên cứu trong bài viết phải bảo đảm

chính xác; được trình bày ngắn gọn, rõ ràng, mạch lạc, xúc tích, khách quan, trung thực, lập luận logic, đầy đủ, hợp lý.

Các vấn đề đưa ra trong bài viết, cần phải được phân tích, luận giải cụ thể, toàn diện và tập trung vào việc làm rõ chủ đề của bài viết; đưa ra thực trạng, đánh giá vấn đề; đề xuất giải pháp, kiến nghị, khuyến nghị để giải quyết vấn đề đã phân tích. Bài viết cần bảo đảm mối tương quan, sự phù hợp, hài hòa giữa phân tích, đánh giá và giải pháp, kiến nghị.

Đối với nội dung phân tích, đánh giá quy định của pháp luật, tác giả cần phân tích, đánh giá đầy đủ các quy định của pháp luật có liên quan và các phân tích, đánh giá các quy định của pháp luật phải bảo đảm chính xác, đầy đủ, toàn diện. Đặc biệt, những vấn đề được điều chỉnh, liên quan đến nhiều văn bản quy phạm pháp luật khác nhau, tác giả cần phải nghiên cứu, bảo đảm xem xét, phân tích hết các quy định của pháp luật điều chỉnh về nội dung vấn đề nghiên cứu để phát hiện mâu thuẫn, bất cập, chồng chéo.

1.3.5. Kết luận

Phần kết luận của bài viết phải tóm lược được một cách ngắn gọn nhất kết quả nghiên cứu, ý nghĩa của kết quả nghiên cứu về mặt lý thuyết, thực tiễn cũng như các vấn đề cần tiếp tục nghiên cứu.

2. Về hình thức bài nghiên cứu khoa học

2.1. Về việc sử dụng ngôn ngữ trong bài viết

Việc sử dụng ngôn ngữ của bài viết phải bảo đảm các yêu cầu sau:

- Sử dụng ngôn ngữ khoa học, từ ngữ có tính khái quát hóa, không chứa đựng các yếu tố ngôn ngữ mang màu sắc biểu cảm; không sử dụng lối diễn đạt bóng bẩy, hình tượng, đa nghĩa; không sử dụng ngôn ngữ nói; bài viết phải sử dụng tiếng Việt phổ thông, hạn chế sử dụng từ “cổ”, từ “mượn”...

- Sử dụng từ ngữ đúng quy tắc ngữ pháp, quy tắc chính tả, quy tắc viết hoa theo Phụ lục II (viết hoa trong văn bản hành chính) được ban hành kèm theo Nghị định số 30/2020/NĐ-CP ngày 05/3/2020 của Chính phủ về công tác văn thư.

- Chữ cần viết tắt khi xuất hiện lần đầu trong bài viết phải được viết đầy đủ và liền đó đặt ký hiệu viết tắt của chữ đó trong ngoặc đơn. Ký hiệu viết tắt phải được dùng thống nhất trong toàn bài viết; không viết tắt trong tên bài viết, tên các mục, tiểu mục; không viết tắt những cụm từ ít xuất hiện trong bài.

- Tên riêng của người, địa phương, thuật ngữ tiếng nước ngoài để nguyên văn (không phiên âm sang tiếng Việt), kèm theo phần dịch sang tiếng Việt (trừ trường hợp không có thuật ngữ được dịch tương ứng).

2.2. Về việc trích dẫn, ghi nguồn tài liệu tham khảo

Việc trích dẫn, ghi nguồn tài liệu trong bài viết phải bảo đảm:

- Thông tin trích dẫn trong bài viết phải bảo đảm độ tin cậy, chính xác, khoa học; nội dung trích dẫn phải phù hợp, liên quan đến nội dung bài viết; nếu là trích dẫn trực tiếp thì phải trích dẫn nguyên văn, nếu là trích dẫn gián tiếp thì không làm sai lệch ý của tác giả.

- Nội dung thông tin trích dẫn trong bài viết phải được dẫn từ tài liệu gốc, hạn chế trích lại từ các tài liệu thứ cấp; các trích dẫn từ nguồn trên internet phải truy cập được.

- Các thông tin của tài liệu trích dẫn phải ghi đúng như trong tài liệu được trích dẫn; tài liệu bằng tiếng nước ngoài phải giữ nguyên văn, không phiên âm (kể cả đối với tài liệu không thuộc hệ chữ Latin), có thể ghi thêm phần dịch tiếng Việt.

- Các tài liệu tham khảo được đề ở cuối bài viết, đánh theo số thứ tự 1., 2., 3.,... và được trình bày theo đúng quy định của Tạp chí Dân chủ và Pháp luật.

2.3. Về dung lượng bài viết

Bài viết được đánh máy vi tính, định dạng khổ giấy A4 (lề trên: 2 cm, lề dưới: 2 cm, lề phải: 2 cm, lề trái: 3 cm), font chữ Times New Roman, cỡ chữ 14, giãn dòng 1,3 lines. Mỗi bài gửi cho Tạp chí có độ dài tối thiểu là 3.500 từ, tối đa là 7.000 từ.

2.4. Về đánh số thứ tự các mục, tiểu mục

Bài viết phải được chia thành các mục và tiểu mục và cần đánh số theo thứ tự như sau: **1., 1.1., 1.1.1., 1.1.2.,...** **2., 2.1., 2.1.1., 2.1.2...** Tên tiểu mục không viết in hoa.

2. Một số yêu cầu đối với tác giả

Thứ nhất, tác giả viết bài nghiên cứu khoa học cần phải thực hiện đúng các yêu cầu đối với bài viết của Tạp chí Dân chủ và Pháp luật. Tạp chí đã ban hành các yêu cầu đối với bài viết đăng trên các ấn phẩm của Tạp chí. Đồng thời, để bảo đảm nâng cao chất lượng, các bài viết của các tác giả gửi đến Tạp chí đều được Tạp chí thực hiện theo quy trình hai vòng phản biện độc lập.

Thứ hai, tác giả phải thực hiện đúng đạo đức của người nghiên cứu, không vi phạm quy định của pháp luật về bản quyền tác giả; không đạo văn;

không sử dụng AI để viết bài...

Thứ ba, tác giả gửi bài viết đăng Tạp chí Dân chủ và Pháp luật phải là bài chưa từng được công bố trên bất kỳ phương tiện báo chí, xuất bản nào khác (kể cả Tạp chí Dân chủ và Pháp luật điện tử) và không đồng thời gửi đăng ở tạp chí hoặc cơ quan báo chí, xuất bản khác.

3. Một số kinh nghiệm để viết một bài nghiên cứu khoa học

Sau khi đã nắm được bài nghiên cứu khoa học là gì, cấu trúc và trình tự của một nghiên cứu khoa học, chúng ta sẽ cùng trao đổi một số kinh nghiệm để viết một bài nghiên cứu khoa học. Trên thực tế, việc viết các thành phần của bài báo không nhất thiết phải theo một trình tự nêu trên. Nghĩa là không nhất thiết phải viết xong phần trước mới được viết tiếp phần sau. Đôi khi, phần ở sau sẽ được viết trước và thành phần ở trước thì sẽ viết sau. Hoặc, phần trước chưa viết xong, chúng ta vẫn có thể viết phần sau nếu có ý tưởng hay xuất hiện, hoặc khi thu thập được những thông tin mới hữu ích. Đến bước cuối cùng thì mới sắp xếp và đặt các thành phần vào đúng vị trí như bố cục chuẩn của bài nghiên cứu khoa học.

Một là, trước khi viết, người viết cần xác định rõ nội dung nghiên cứu và dự thảo đề cương bài viết nghiên cứu: Nên chọn một chủ đề nghiên cứu gắn với công việc, lĩnh vực mà chúng ta đang thực hiện hoặc một vấn đề tồn tại trong quá trình thực hiện công việc hay nhiệm vụ đó hoặc những chủ đề mà tác giả tâm huyết... Để tạo sức hấp dẫn với người đọc, chủ đề cần phải đảm bảo tính mới và tính thời sự. Tính mới là chưa có ai đề cập đến, hoặc một vấn đề không mới nhưng trong một hoàn cảnh mới. Còn tính thời sự thể hiện qua việc chủ đề đang được bàn luận nhiều trong giới chuyên môn và trên các phương tiện truyền thông đại chúng.

Hai là, người viết cần phải tra cứu, tìm kiếm thông tin, tài liệu đầy đủ để phục vụ việc nghiên cứu, viết bài: Tìm hiểu thực trạng của chủ đề thông qua các nguồn tài liệu thứ cấp (sách, thông tin trên các phương tiện truyền thông đại chúng như báo, tạp chí, nguồn từ internet; các công trình nghiên cứu...) và nguồn dữ liệu sơ cấp (quan sát, điều tra, phỏng vấn các đối tượng liên quan đến chủ đề...). Trong giai đoạn này, cần phải thu thập thông tin, phân loại, chọn lọc, và tổng hợp các thông tin liên quan trực tiếp đến mục đích nghiên cứu của đề tài. Kinh nghiệm trong giai đoạn này là các thông tin chúng ta tìm kiếm được nên được đánh máy, sao chép vào cùng một file tài liệu, lúc đầu chưa cần phải sắp xếp theo trình tự.

Ba là, người viết cần phải đọc kỹ, rà soát lại bản thảo bài viết nhiều lần trước khi gửi cho Tạp chí: Với bất cứ đề tài gì, người viết cần viết nháp trước, rồi chỉnh sửa, hoàn thiện lại sau. Bản thảo sẽ được viết đi viết lại, sửa đi sửa lại, sắp xếp lại rất nhiều lần. Viết xong chúng ta sắp xếp lại các ý cho liền mạch và loại bỏ những câu trùng lặp, câu thừa. Dần dần chỉnh từng câu văn cho đúng chính tả, ngữ pháp và đủ ý. Viết sao cho dễ đọc, không quá cầu kỳ và nhất là gần gũi với đối tượng độc giả mà bài viết hướng tới... Qua nhiều lần chỉnh sửa bản thảo sẽ dần hình thành bản viết chính thức. Lúc này chúng ta sắp xếp, trau chuốt lại sao cho các phần diễn đạt logic, xúc tích mà vẫn đảm bảo thông tin và nội dung bài viết. Cũng cần lưu ý soát lỗi chính tả, hình thức và xem xét bố cục hài hòa giữa các phần của bài báo.

Ngoài ra, người viết cần đọc lại và có thể nhờ những người có kinh nghiệm xem qua, góp ý để hoàn thiện bài viết trước khi gửi cho Tạp chí.

Bốn là, người viết nên trao đổi, tham vấn với chuyên gia, đồng nghiệp về những nội dung còn chưa rõ hoặc không có chuyên môn sâu: Ngoài những kinh nghiệm đơn giản nêu trên, thì người mới viết luôn phải rút kinh nghiệm nghiêm túc sau mỗi bài viết, lắng nghe ý kiến độc giả, ý kiến góp ý của các chuyên gia, đồng nghiệp để những bài viết sau được nâng cao dần về chất lượng.

Năm là, người viết cần phải giữ liên lạc với Tạp chí sau khi gửi bài; trao đổi với phản biện, biên tập viên của Tạp chí khi nhận được yêu cầu chỉnh sửa. Tác giả nên có tính cầu thị, nghiên cứu, tìm hiểu kỹ yêu cầu, đề nghị của phản biện, biên tập viên để chỉnh sửa bài viết; trao đổi, lắng nghe ý kiến của phản biện, của biên tập viên. Đối với những nội dung nhận xét, yêu cầu chỉnh sửa chưa thực sự chính xác, chưa cụ thể, chưa rõ ràng thì cần liên hệ, trao đổi trực tiếp với người phản biện, biên tập viên. Trong trường hợp người viết vẫn giữ quan điểm khoa học của mình thì cần phải có giải trình hợp lý. Việc trao đổi cần phải trên tinh thần khoa học, thiện chí và làm rõ các vấn đề có liên quan. Vì vậy, người viết cần phải có kỹ năng giao tiếp, ứng xử để việc trao đổi với phản biện, biên tập viên của Tạp chí được hiệu quả, chất lượng và hướng tới nâng cao chất lượng bài viết.

Có thể khẳng định, một bài nghiên cứu khoa học chất lượng sẽ phản ánh khả năng chuyên môn và năng suất khoa học của nhà nghiên cứu. Bài nghiên cứu khoa học được đăng trên Tạp chí Dân chủ và Pháp luật phải là một bài viết có cấu trúc chặt chẽ, là sản phẩm tri thức, kết quả của hoạt động nghiên cứu khoa học nhằm truyền đạt thông tin hữu ích về một vấn đề khoa học pháp lý đến

bạn đọc nói chung và các cán bộ, công chức, viên chức trong và ngoài ngành Tư pháp nói riêng.